

Oddagrein
Eirikur Lindenskov
blaðstjóri

VIKUSKIFTI

29. APRÍL 2016

29 ára at geva samkyndum rættindi

Stríðið ímóti rættum til samkynd kyknaði í lögtinginum í 1987. Alt bendir á, at tað stríðið endar í dag – 29 ár seinni

Hvussu ber tað til, at mál um javnrættindi millum menniskju fylla so nógv í føroyskum politikki og í kjaki millum manna?

Stríðið, sum nú hevur valdað um at geva samkyndum somu borgarlig rættindi, sum onnur menniskju hava – at kunna giftast, er liður í langari tilgongd.

Samkynd hava ikki verið vælsædd í føroyska samfelagnum – og sum við so nógvum øðrum, sum er óbehagiligt, so hava vit í allari friðarligheit útflutt okkara samkyndu til Danmarkar, so vit sleppa frá at síggja tey og hava tey í millum okkum. Kanska bangin fyrri, at tey fóru at freista okkum.

Á sama hátt bóru vit okkum at ímóti okkara menningartarnaðu medborgarum í nógv harrans ár.

Stríðið um javnrættindi til samkynd hevur nú vart í 29 ár. Tað var í 1987, at landsstýrið hjá Alta P. Dam legði fyrri tingið uppskot við kongiligari fyriskipan at seta í gildi grein 266b í revsilógini.

Eingin í landsstýrinum hugsaði nærri um hetta, tá tað var fyrri á landsstýrisfundi. Men tá málið var komið í tingið raknaðu Niels Pauli Danielsen og Tordur Nicalsen úr Kristiliga Fólkaplokkinum sum við kaldan drey.

Eldur kom í grindina, og alt samfelagið var á gosi.

Hvat var tað, sum Alti P. Dam, løgmaður, vildi: Ætlaði hann veruliga at blástempla siðloysi í Føroyum?

Endin varð, at alt Løgtingið – uttan Karin Kjølbro – feldi uppskotið. Føroyar vóru ikki búna at tosa um samkynd í 1987.

Árið eftur var aftur galið við Kristiliga Fólkaplokkinum, tí nú vildu Alti Dam og teir gera eina lóg um javnstøðu millum kvinnur og menn. Kravið frá teimum kristiligu var tað sama, men nú segði Atli P. Dam kortane. Tí slitu teir Kristiligu samgonguna.

Tað sum henda skal í dag er tí endin á hesum stríðnum um javnrættindi fyrri samkynd, sum byrjaði í 1987 – og sum áðrenn tað púrasta varð tagt burtur.

Føroyar hava so nøkulunda vant seg við tankan um, at kvinnur skulu hava somu rættindi sum menn. Kanska vit eisini fara at venja okkum við, at samkynd eisini fáa borgarlig rættindi.

Visti tú?

At arbeidsløysið í Føroyum í dag er 587 fólk – tað er 2,27 prosent

RÆTTINDI TIL SAMKYND

Ein 29 ára long tilgongd

So fingur samkynd og kvinnur umsiðir javnrættindi

Stríðið í politisku skipanini í Føroyum fyrri at geva teimum samkyndu somu rættindi, sum onnur hava, byrjaði í 1987, tá landsstýrið legði fyrri tingið ta seinni so víðagitnu broytingina í 266b.

Kristiligi Fólkaplokkurin kravdi, at málið varð afturtikið, og tí feldi løgtingið uppskotið. Árið eftir var aftur stríð, hesaferð um javnstøðulógina, sum landsstýrið vildi hava samtykta. Tað endaði við, at Kristiligi Fólkaplokkurin fór úr landsstýrinum, tí javnstøðulógin var – eins og 266b av tí ónda.

Síðani kenna vit rokið um aldarskiftið, sum var um hesa vælsignaðu grein 266b í revsilógini, sum gjørdi tað ólógligt at happa samkynd.

Tað fekk Tjóðveldi at skrædna, og Kartsen Hansen at bliva miðfloksmann.

Ti er tað eitt langt eljustríð, sum kann enda í dag (í skrivandi stund hevur 3. viðgerð ikki verið).

Tað eru 29 ár síðani fyrstu orrustuna um javnrætt til samkynd – og 28 ár fyrri stríðið fyrri javnrætt millum kvinnur og menn.

Les eisini blaðið á telefonini

Í blaðnum...

45% røtakál til fólkid

Umafturafturum Hogni Djurhuus

Vil broyta bygnaðin í TF samtakinum

S6-9

FLAGGA BARA VIÐ MERKINUM

Nýtt flaggstrið í Løgtinginum

Tá málið um at loyva fólki av sama kyni at giftast var fyrri í tinginum týsdagin birtist eitt nýtt flaggstrið í Løgtinginum.

Politisku ungmannafeløgini hjá Javnaðarflokkinum,

Sambandsflokkinum, Tjóðveldi og Framsókn demonstreraðu uttanfyri, og í tí sambandinum høvdu tey vundið LGBT flaggið í húnarhátt á Gamla Apoteki.

Hesum mótmælti Karsten Hansen í tingsalinum, og endin var, at Páll á Reynatúgvu, lögtingsformaður, gav boð um at LGBT flaggið skuldi takast niður – og so varð gjørt.

JA OG NEI Í SENN

»Eg var tann fyrsti í okkara flokki saman við Lisbeth sum meldaði út í 2002 at samkynd skuldu hava full borgarlig rættindi«

Kaj Leo Holm Johannesen, lögtingsmaður

SOSIALURIN

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri:
Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Útgevari: Sp/f Sosialurin

Grafiskt snið/layout:
Pætur Eyðunsson Jensen
Uppseting: Sosialurin,
Tékniska deild
Prent: Prentmiðstöðin

Miðlahúsið:
Avgreiðsla: mán - frí
kl. 08.00 - 16.00

Vikuskipti redaktørur
Barbara Holm
barbara@sosialurin.fo

Lýsingar
Frída Mellemgaard,
lýsingasamskipari
lysing@sosialurin.fo
tel. 341826